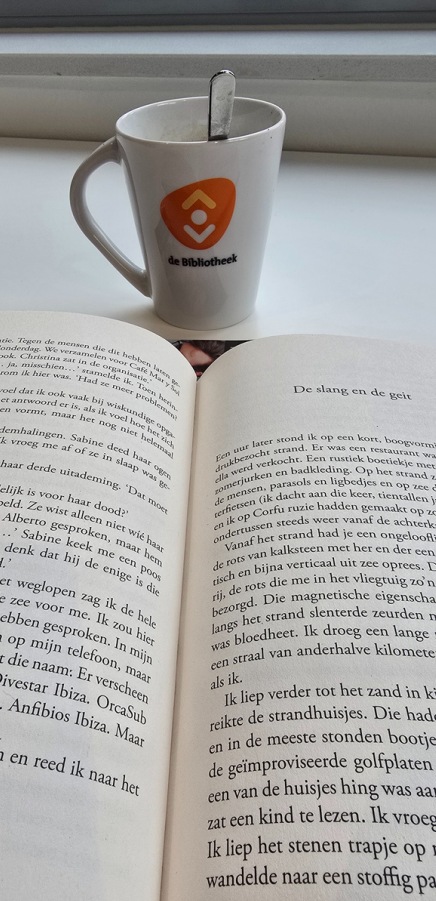

De Bibliotheek De Groene Venen 🌻 2024

JAAAR VERSLAG

de Bibliotheek
De Groene Venen

Met trots en dankbaarheid presenteren wij u het jaarverslag van onze Bibliotheek. Het afgelopen jaar was een periode vol inspirerende ontwikkelingen, bijzondere samenwerkingen en bovenal een groeiende betrokkenheid van onze bezoekers.

Onze Bibliotheek is meer dan een plek waar boeken worden geleend; het is een ontmoetingsplaats, een kenniscentrum en een bron van inspiratie voor jong en oud.

Wij zijn trots op wat we samen met onze leden, vrijwilligers en partners hebben bereikt. Van succesvolle leesbevorderingsprogramma's en educatieve workshops tot culturele evenementen en digitale innovaties: de bibliotheek beweegt mee met de behoeften van de samenleving. We zien hoe mensen hier komen om te leren, te ontdekken en zich te verbinden met anderen, en dat vervult ons met trots.

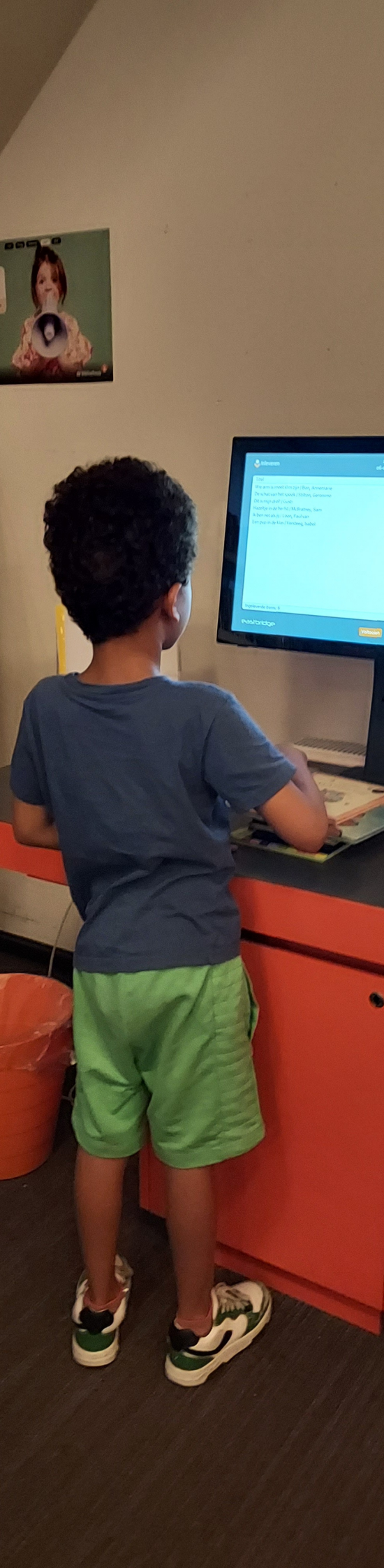
Tegelijkertijd voelen we ons dankbaar. Dankbaar voor de onverminderde steun van onze bezoekers, die de bibliotheek een onmisbare plek in hun leven maken. Dankbaar voor onze toegewijde

medewerkers en vrijwilligers, die met hun inzet en passie de bibliotheek elke dag laten bruisen. En dankbaar voor de samenwerkingen met scholen, culturele instellingen en andere partners, die onze impact in de gemeenschap vergroten.

Dit jaarverslag blikt terug op een periode van groei en vernieuwing. Maar bovenal is het een ode aan iedereen die de bibliotheek een warm hart toedraagt. Samen bouwen we aan een toekomst waarin kennis, cultuur en ontmoeting voor iedereen toegankelijk blijven.

Wij hopen dat u met plezier en trots terugkijkt op dit jaar, net zoals wij dat doen.

Gillian de Koning
Directeur-bestuurder
De Bibliotheek De Groene Venen

Inhoudsopgave

Nieuw in 2024	01
---------------	----

WEB-gelden projecten	03
----------------------	----

NT1 projecten	06
---------------	----

Medewerkers, vrijwilligers en cursisten	08
---	----

Samenwerkingspartners en netwerkbijeenkomsten	09
---	----

Collectie	11
-----------	----

Ambities 2025	12
---------------	----

Overzicht van feiten en cijfers	13
---------------------------------	----

Beleidskaders

Landelijke ontwikkelingen

In 2024 hebben zich diverse landelijke ontwikkelingen voorgedaan op het gebied van het bibliotheekwerk in Nederland. Een van de belangrijkste was de wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob), waarbij een zorgplicht voor gemeenten werd ingevoerd. Deze zorgplicht, die in 2026 van kracht wordt, verplicht gemeenten ervoor te zorgen dat alle inwoners toegang hebben tot een volwaardige bibliotheekvoorziening. Ter voorbereiding hierop heeft het kabinet in 2024 een tijdelijke regeling ingesteld, waarbij €56 miljoen beschikbaar werd gesteld om het bibliotheeknetwerk te versterken. In de Wsob worden de wettelijke taken van de Bibliotheek als volgt omschreven: 'Openbare bibliotheken omvatten in ieder geval de volgende functies, die bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van het algemene publiek:

- ter beschikking stellen van kennis en informatie;
- bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
- bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
- organiseren van ontmoeting en debat; en
- laten kennis maken met kunst en cultuur.'

In oktober 2024 werd het nieuwe Bibliotheekconvenant 2024-2027 ondertekend door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Koninklijke Bibliotheek (KB), de Stichting Samenwerkende Provinciale Ondersteuningsinstellingen Nederland (SPN) en de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB). Dit convenant richt zich op drie centrale doelen: een geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving en een leven lang ontwikkelen.

Een van de afspraken is het onderzoeken of alle kinderen automatisch lid kunnen worden van de Bibliotheek. In lijn met het nieuwe convenant werd ook de Netwerkagenda geactualiseerd. Vanaf 2024 zijn er koersgroepen gevormd rondom de drie maatschappelijke opgaven. Deze ontwikkelingen onderstrepen de gezamenlijke inspanningen van overheden en bibliotheken om de maatschappelijke impact van bibliotheken te vergroten en ervoor te zorgen dat iedereen in Nederland toegang heeft tot volwaardige bibliotheekvoorzieningen.

Gemeentelijke opdracht

De Bibliotheek De Groene Venen werkt voor drie gemeenten: Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas. De opdracht van deze drie gemeenten aan de Bibliotheek De Groene Venen 2022-2026 bestaat uit de volgende twee componenten:

1. Ontwikkelingsrichting van de Bibliotheek en bijbehorende kwaliteitsborging;
2. Te boeken resultaten met bijbehorende indicatoren die van toepassing zijn voor alle drie gemeenten en specifieke lokale wensen en uitwerkingen op basis van bilateraal overleg tussen de betreffende gemeente en de Bibliotheek De Groene Venen.

De daarbij door de drie gemeenten geformuleerde maatschappelijke opgaven zijn:

- Participatie in de informatiesamenleving;
- Alle inwoners kunnen zich ontwikkelen en ontplooien;
- Alle inwoners leveren een bijdrage aan leefbaarheid en sociale cohesie in de lokale samenleving.

De gemeenten hebben in samenspraak met de Bibliotheek gebruik gemaakt van de mogelijkheid om, vooruitlopend op de zorgplicht, extra subsidie aan te vragen in de vorm van SPUK gelden. Dit zijn Specifieke Uitkeringen (SPUK) die de rijksoverheid verstrekt aan gemeenten, provincies of andere overheidsorganisaties voor een specifiek doel. De gemeente heeft extra geld aangevraagd voor het doorontwikkelen van een bestaande vestiging en voor verruiming van de openingstijden.

Lokaal Bibliotheekbeleid

Het meerjarenbeleidsplan 2025-2028 is in september vastgesteld en tot stand gekomen met input uit de domeinen. Per domein is een domeineigenaar benoemd, die de schakel vormt tussen het eigen team en het Managementteam. De domeineigenaar stuurt op het behalen van de doelen zoals die zijn gesteld in het meerjarenbeleid en de activiteitenplannen. Alles wat binnen de domeinen wordt ontwikkeld en uitgevoerd, draagt bij aan het realiseren van de overkoepelende strategische doelstellingen. De domeinen werken op domeinoverstijgende thema's samen in interdisciplinaire teams. Zo maken we optimaal gebruik van alle aanwezige expertise, om met elkaar de impact te bereiken die we voor ogen hebben. De Bibliotheek De Groene Venen maakt deel uit van het Zuid-Hollands Bibliotheeknetwerk. Binnen het provinciaal netwerk wordt continu gekeken naar een effectieve samenwerking. De Bibliotheek maakt ook deel uit van het landelijke netwerk, werkt mee aan de uitvoering van de landelijke netwerkagenda en maakt gebruik van landelijke ontwikkelde producten en acties. De uitvoering, het beheer en onderhoud van het Bibliotheekstelsel, alsook het transport van onderling leenverkeer wordt verzorgd door Provinciale Ondersteuning Instelling Probiblio, met subsidie van de provincie Zuid-Holland. Probiblio zorgt ook voor ondersteuning op inhoud en innovatie van diensten.

Onze ambitie

De kern van wat de Bibliotheek doet is op maat werken en zo dicht mogelijk bij de doelgroep zijn. De nadruk ligt op het faciliteren en stimuleren van een gezamenlijk kennisnetwerk, waarbij de maatschappelijke waarde voorop staat. De Bibliotheek draagt bij aan maatschappelijke vernieuwing en toont daarin ondernemerschap en ondernemerszin. We doen dit voor de doelgroepen 0-18-jarigen, Digi-Taal oncomfortabelen en zelfredzame volwassenen.

Onze visie

De Bibliotheek is dé plek voor persoonlijke ontwikkeling, het onderhouden van basisvaardigheden, ontmoeting en leesplezier.

Onze mission statement

Een wereld vol kennis en ontmoeting.

De fysieke en digitale Bibliotheek

Medewerkers

Het personeelsbestand van de Bibliotheek was in 2024 onderhevig aan grote veranderingen. Een aantal medewerkers ging met pensioen, sommige medewerkers vonden een nieuwe uitdaging. Per 1 oktober is naar aanleiding van de plannen zoals beschreven in de SPUK-aanvraag een start gemaakt met nieuwe dienstverlening. Hiervoor zijn nieuwe medewerkers aangetrokken. De groei van het aantal Bibliotheken op School en Boekstartlocaties zorgde ervoor dat er meer (voor)leesconsulenten nodig waren. Het aantal medewerkers in dienst van de Bibliotheek steeg in 2024 naar 38, voor het grootste deel betreft het medewerkers met parttime dienstverbanden. Door het aantrekken van meer jonge medewerkers is de gemiddelde leeftijd flink gedaald. Als Bibliotheek vinden we 'Een leven lang leren' niet alleen belangrijk voor de inwoners van het werkgebied, maar ook voor de medewerkers. Ook in 2024 was er veel aandacht voor de (persoonlijke) ontwikkeling, door middel van opleidingen, workshops, themadagen en coaching.

Vrijwilligers

De inzet van vrijwillige medewerkers is van groot belang binnen de dienstverlening van de Bibliotheek. De inzet van vrijwilligers versterkt de maatschappelijke meerwaarde van de Bibliotheek en verhoogt betrokkenheid van de burgers. De inzet van vrijwilligers werkt aanvullend en wordt ondersteund en uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van betaalde medewerkers. De organisatie profileert zich als een aantrekkelijke organisatie, waar iedere vrijwilliger zich thuis voelt en tot zijn of haar recht kan komen. Voorwaarden en afspraken die hiervoor nodig zijn, zijn opgenomen in het vrijwilligersbeleid van de Bibliotheek. Dat de organisatie structureel werkt aan goed vrijwilligersbeleid en -management blijkt uit het NOV-keurmerk dat in het jaar 2022 voor vier jaar is toegekend. Het NOV-keurmerk staat voor kwaliteit en betrouwbaarheid.

Vormen van lidmaatschap

Door verschillende abonnementsvormen aan te bieden, is er voor iedere inwoner een abonnement beschikbaar dat bij hem of haar past. We streven hierbij naar een voor iedereen betaalbare dienstverlening, zodat ook de inwoners met wat minder budget gebruiken kunnen maken van de diensten van de Bibliotheek. Kinderen tot 18 jaar kunnen gratis lid worden en materialen lenen. Dit is ook in de wet bepaald.

Volwassenen betalen voor een lidmaatschap waarmee zij boeken kunnen lenen en toegang hebben tot de digitale Bibliotheek. Lenen zonder abonnement is ook mogelijk. Uitleningen worden dan met de BiebApp geregistreerd en per uitgeleend item betaald. Niet mobiele leden kunnen gebruik maken van de Thuiservice, de thuisbezorgservice door vrijwilligers die boeken aan huis brengen en weer ophalen.

Doelgroepen

De Bibliotheek positioneert zich als een onmisbare en toegankelijke plek voor kennis, informatie en verbinding in de lokale gemeenschap. Om dit te bereiken, is het van groot belang dat er beschikt wordt over voldoende klantkennis. Dit zodat we het gebruik van de Bibliotheek kunnen intensiveren en meer gebruikers aan de Bibliotheek kunnen verbinden. Verbinding met de klant en de gemeenschap staat daarbij centraal. Iedereen mag binnenlopen om te lezen, werken of studeren. De activiteiten en collectie richten zich op een ieder die zich verder willen ontwikkelen. Dit geldt voor alle inwoners in het werkgebied, daarnaast is er gekozen voor extra aandacht voor de volgende doelgroepen:

- Jeugd van 0 – 18 jaar
- (Digi) taal oncomfortabelen
- Zelfredzame volwassenen
- Gemeenten
- Organisaties in het sociaal domein
- Medewerkers en vrijwilligers van de Bibliotheek

Klanttevredenheid

Elk jaar wordt er door ProBiblio onderzoek gedaan naar de klanttevredenheid door middel van het zogenoemde BiebPanel bezoekers- en ledenonderzoek. Ook in 2024 is dit onderzoek uitgevoerd door de medewerkers van de directe dienstverlening in de Bibliotheek. Uit het onderzoek is gebleken dat de bezoekers zeer te spreken zijn over de Bibliotheek. Zij noemen hierbij spontaan vooral de fijne sfeer, de vriendelijke en behulpzame medewerkers en het relatief grote aanbod als redenen voor hun tevredenheid. Bezoekers voelen zich welkom en de meesten voelen zich ook thuis. De Bibliotheek heeft een hoge NPS van 30. Ruim driekwart van de bezoekers beveelt de Bibliotheek met een acht of hoger aan. Bezoekers geven spontaan aan dat de Bibliotheek niet alleen vanwege het kunnen lenen van boeken voor hen maatschappelijke waarde heeft, maar ook dat de Bibliotheek een ontmoetingsplaats is en ervoor zorgt dat ze bij blijven. De Bibliotheek wordt als laagdrempelig en toegankelijk ervaren. Ook is de maatschappelijke waarde groot, onder meer doordat de Bibliotheek kennis toegankelijk maakt voor mensen met weinig geld.

Fysieke collectie

Het aantal reserveringen is in Waarder en Waddinxveen fors gestegen en in Reeuwijk juist gedaald.

De collecties in de vestigingen zijn ongeveer gelijk gebleven. In 2024 is een concept collectieplan 2025 – 2027 opgesteld. Dit zal ik 2025 worden aangepast en vastgesteld.

Personeelsvertegenwoordiging

- Samenstelling PVT

De samenstelling van de PVT is in 2024 onveranderd gebleven. In oktober 2025 wordt er een jaarvergadering gehouden, met de mogelijkheid tot verkiezingen. Op het moment dat er verkiezingen plaatsvinden, zal ook het reglement worden geactualiseerd.

- Afkadering PVT

In 2024 heeft de PVT zich uitsluitend gefocust op de betaalde medewerkers. Gedurende het jaar werd het voor de leden van de PVT steeds duidelijker dat de grote groep vrijwilligers die werkzaam is bij de Bibliotheek ook aandacht verdient. Er is besloten om als pilot een e-mailadres te openen, waarop de PVT bereikbaar is voor alle vrijwilligers. In 2025 zullen hier handen en voeten aan worden gegeven.

- Teambuilding

Het werken aan teamspirit blijft een belangrijk speerpunt voor de PVT. Daarom is er een teamuitje georganiseerd naar Landgoed De Olmenhorst om daar de vruchten te plukken van de adoptie-appelbomen die elke medewerker cadeau had gekregen. Na de ontvangst met koffie, thee en appeltaart vond er een rondleiding door de boomgaard plaats. Daarna was het tijd om de appels van de gepersonaliseerde boom te gaan plukken. Er zijn enorme hoeveelheden mee naar huis gegaan. De weken erna is er met elkaar genoten van allerlei verschillende appeltaarten, appelcakes en ander soortig appelgebak.

- Overleggen

Gedurende het jaar heeft er in totaal acht keer een vergadering plaatsgevonden tussen de PVT en de directeur-bestuurder. Daarnaast heeft er ook in totaal acht keer onderling overleg plaatsgevonden tussen de PVT-leden. Verder is er één keer overleg geweest met de Raad van Toezicht. Tijdens de overleggen zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen.

Recht	Onderwerp
Informatie	Meerjarenbeleidsplan, meerjarenbegroting, financiële halfjaarrapportage, jaarplan 2025, begroting 2025-2028, risico-inventarisatie
Advies	ARBO-beleid, de nieuwe CAO, Coöperatie Samen Digitaal Innoveren, Preventief Medisch Onderzoek, aanbesteding nieuw collectief Bibliotheekstelsysteem, Medewerkerstevredenheidsonderzoek, personeelswerving, VOG betaalde medewerkers, Persoonlijk Keuzebudget (PKB)
Initiatief	Vrijwilligersbeleid

Instemming	Uitbreiding openingstijden	Beslaat het besluit om de bemensing met Medewerkers Informatie en Advies (MIA's) te verbreden en de openingstijden van de bibliotheken in Bodegraven, Waddinxveen en Nieuwerkerk te verruimen.
	Vertrouwenscontactpersoon	Het besluit tot het aanstellen van een vertrouwenscontactpersoon per 1 januari 2024. De rol van extern vertrouwenscontactpersoon is eerste externe aanspreekpunt zijn voor de betaalde medewerkers. De rol van een externe vertrouwenscontactpersoon is vooral een luisterend oor en een goed gesprek. Eventueel komen tot een stappenplan om de situatie bespreekbaar te maken, op te lossen en/of te escaleren.
	Organisatieontwikkeling	De PVT heeft instemming verleend op het besluit omtrent de organisatieontwikkeling. Het doel van deze ontwikkeling is een toekomstbestendige, robuuste bibliotheek.
	Personeelshandboek	Er is in 2024 een begin gemaakt met het actualiseren van de diverse interne protocollen wat betreft personeel. De HR-manager is hier leidend in. In 2025 wordt het personeelshandboek, met instemming van de PVT, afgerond.

- Ambities 2025

De PVT is voornemens in 2025 een verdiepingstraining te volgen bij LOOF-training. De eerste training bij LOOF heeft plaatsgevonden in 2023 en was zeer waardevol en leerzaam. Door middel van de verdiepingstraining streeft de PVT ernaar zich verder te professionaliseren.

In 2024 zijn er plannen gemaakt voor het organiseren van een informatieve, interactieve jaarvergadering voor betaalde medewerkers. Het draaiboek ligt klaar en zal worden uitgevoerd in het voorjaar van 2025. In oktober van hetzelfde jaar zal ook de jaarvergadering plaatsvinden.

Marketing en communicatie

Ook in 2024 werd op marketingstrategie samengewerkt met de Bibliotheek Krimpenerwaard. Het operationeel marketingplan is volop in ontwikkeling, aansluitend op de marketingvisie en het Bibliotheekbeleid. Hierbij worden we ondersteund door ProBiblio (BiebPanel, Mosaic, digitale nieuwsbrief, deskundigheidsbevordering, positionering). Het strategisch CRM plan is in 2024 al meer concreet geworden met de ingebruikname van het Olifantenpaadje. Door het gebruik van dit systeem voor de verkoop van tickets zal er meer inzicht komen in de bezoekers van de activiteiten, hun tevredenheid en hun wensen. In 2025 zal dit verder worden opgepakt. Met de extra uren voor Marketing en Communicatie die in 2024 zijn vrijgekomen, is het streven efficiënter en professioneler te gaan communiceren en meer doelgerichte marketingcampagnes te gaan uitrollen.

“Ik vond het gesprek dat we met elkaar gevoerd hebben heel inspirerend, dank daarvoor!”

Fractievoorzitter Waddinxveen

Stakeholders

Belangrijkste stakeholders voor de Bibliotheek zijn de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas. De directeur-bestuurder heeft regelmatig bestuurlijk en ambtelijk overleg over de uitvoering van de gemeentelijke opdracht en financiën. Op ambtelijk niveau is regelmatig contact op inhoud met medewerkers uit verschillende teams van de Bibliotheek. We sluiten, waar

mogelijk en wenselijk, als partner aan bij door de gemeente geïnitieerde projecten. Middels het Digi-Taalhuisnetwerk is structureel overleg met samenwerkingspartners binnen de gemeenten. Verder zijn VVE- en onderwijsinstellingen belangrijke samenwerkingspartners op het gebied van de Bibliotheek op School en BoekStart in de Kinderopvang.

Overzicht openstelling van vestigingen

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
Bibliotheek Bodegraven	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 16.00	Gesloten
Bibliotheek Moordrecht	14.00 17.00	14.00 17.00	14.00 17.00	14.00 17.00	14.00 17.00	10.00 12.00	Gesloten
Bibliotheek Nieuwerkerk	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 16.00	Gesloten
Bibliotheek Reeuwijk	14.00 17.00	14.00 17.00 + 18.30 20.00	10.00 12.00 + 14.00 17.00	14.00 17.00	14.00 17.00	10.00 12.00	Gesloten
Bibliotheek Waarder	15.30 17.00	Gesloten	12.30 14.00	Gesloten	Gesloten	10.00 12.00	Gesloten
Bibliotheek Waddinxveen	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 17.30	10.00 16.00	Gesloten
Bibliotheek Zevenhuizen	14.00 17.00 + 18.30 20.00	14.00 17.00	14.00 17.00	14.00 17.00 + 18.30 20.00	14.00 17.00	10.00 13.00	Gesloten

“Wat ben ik blij dat jullie langer open zijn op zaterdag. Top!”

Klant Bodegraven

De digitale Bibliotheek

De Online Bibliotheek

Naast de fysieke collectie wordt het digitale aanbod steeds belangrijker. Immers meer en meer zijn de fysieke en de digitale wereld met elkaar verweven. De Koninklijke Bibliotheek (KB) verzorgt samen met de lokale bibliotheken de digitale Bibliotheek. Dat gebeurt onder andere met Bibliotheek.nl en een digitale jeugdbibliotheek. Via de Online Bibliotheek hebben bibliotheekleden toegang tot 35.000 e-books, 5.000 luisterboeken en diverse apps. De digitale collectie bestaat naast e-books en luisterboeken, ook uit online tijdschriften, diverse databases en een digitale kennisbank.

Een onderdeel hiervan is ook Muziekweb met 600.000 cd's, 300.000 lp's, 30.000 muziekdvd's en 6 miljoen tracks die te beluisteren zijn in de Online Bibliotheek.

De Online Bibliotheek maakt gebruik van een App, geschikt voor Android en Apple. Met de Online Bibliotheek-app zoek, download leen, lees en luister je overal e-books, tijdschriften, luisterboeken en podcasts. Daarnaast kan je previews van boeken bekijken en beluisteren, is de leengeschiedenis van leden zichtbaar in de app, is er de optie om boeken te verlengen en is er oneindig veel inspiratie te vinden.

Ook voor de jeugd is dit aanbod beschikbaar, aangevuld met voorleesfilmpjes beschikbaar in meerdere talen: Nederlands, Pools, Turks, Arabisch, Engels en Spaans.

Online cursussen

Met een bibliotheekpas heb je toegang tot 160 verschillende online cursussen op het gebied van communicatie, persoonlijke kracht, taal- en communicatieve vaardigheden. Alle leden van de Bibliotheek kunnen deze online cursussen volgen via de aanbieders Soofos, GoodHabit en Skillstown. Daarnaast is er via de Bibliotheek 24/7 toegang tot websites als oefenen.nl, theorie.nl en SeniorWeb.

Digitale innovatie

Het digitale landschap is constant in beweging. Uit recent onderzoek is gebleken dat de huidige ontwikkelingen zo snel gaan dat de doelgroep steeds meer moeite heeft om hierbij aan te sluiten. Op het moment dat bepaalde digitale vaardigheden zijn aangeleerd, staat de volgende ontwikkeling alweer voor de deur en kan er eigenlijk weer opnieuw begonnen worden. Bepaalde onderwerpen komen hierbij wel herhalend aan bod. Brede maatschappelijke vragenstukken over bijvoorbeeld digitaal nalatenschap en het beheren van clouddiensten zijn onderwerpen die de interesse van de doelgroep opwekken. Ook DigiD blijft een belangrijk onderwerp, aangezien er steeds meer en steeds vaker zaken digitaal geregeld moeten worden. Denk hierbij aan zaken rondom de zorgverzekering en gemeentezaken. Een ontwikkeling die hierbij zichtbaar is, is het verdwijnen van de computer en de opmars van de tablet en smartphone. Dit vergt beduidend andere vaardigheden en dus een anders cursusaanbod. Dit geldt niet alleen op het gebied van de bediening van de devices, maar ook voor de veiligheid en privacy. De samenwerking met lokale partners blijft bij het ontwikkelen van nieuw en innovatief aanbod altijd van groot belang!

“Ik wil eigenlijk betalen voor de gratis computercursus, want ik wil de bieb belonen voor wat ik leer.”

Cursist “Klik&Tik”

Educatie, leesbevordering en leesplezier 0-13 jaar

Op het gebied van leesbevordering voor het basisonderwijs en voortgezet onderwijs is er ook dit jaar weer volop ingetekend op de programma's uit het jaaraanbod voor de scholen en voorschoolse instellingen. Door middel van deze programma's worden leerlingen gestimuleerd tot lezen en bibliotheekbezoek. Een steeds belangrijker onderdeel van zelfredzaamheid in de maatschappij is naast het goed kunnen lezen digitale geletterdheid. Om kinderen hier goed op voor te bereiden heeft de bibliotheek in haar jaaraanbod voor het onderwijs verschillende programma's op dit gebied. Naast programma's die de Bibliotheek uitvoert zijn er ook leskisten voor het onderwijs ontwikkeld die leerkrachten zelf kunnen gebruiken tijdens hun lessen digitale geletterdheid.

"Ik had geen idee dat de Bibliotheek zoveel activiteiten organiseert, super leuk!"

Klant Waddinxveen

Educatief jaaraanbod

Vanaf het schooljaar 2024/2025 wordt het jaaraanbod niet meer uitgedeeld op de scholen maar kunnen scholen inschrijven via het Olifantenpaadje. Hierin kunnen ze zelf een datum en tijd kiezen. Het jaaraanbod is steeds meer gericht op het ondersteunen van de leerkrachten en pedagogisch medewerkers en minder op het

uitvoeren van programma's. Steeds meer programma's in het jaaraanbod zullen zich specifiek richten op dBos scholen en dus niet meer beschikbaar zijn voor niet dBos scholen. Andere programma's zullen als leskist aangeboden worden in plaats van groepsbezoek.

BoekStart

Alle ouders van jonge kinderen, tot 3 jaar, hebben bij het inschrijven van hun kind als lid van de Bibliotheek een BoekStart koffertje ontvangen. Dit koffertje, met folders en boekjes voor het zeer jonge kind, is bedoeld om ouders te stimuleren hun kind vanaf jonge leeftijd voor te lezen.

BoekStart in de kinderopvang

In 2024 is gestart met het inzetten van de boekjes van Marjet Huiberts over Ebby in de kinderopvang. Zij heeft ook een inspiratie avond verzorgd voor medewerkers uit de kinderopvang. Door middel van haar boekjes leren kinderen per boekje 50 woorden van de lijst van woorden die ze moeten kennen als ze naar de basisschool gaan. In 2024 zijn er 5 nieuwe BoekStartlocaties bij gekomen.

De Bibliotheek op School

In 2024 zijn er vijf nieuwe Bibliotheken op School geopend. De prijs van dBos is fors verhoogd om zo meer inkomsten te genereren. Voor acht basisscholen heeft de Bibliotheek vanuit de impulsregeling masterplan basisvaardigheden doorontwikkelgelden ontvangen van Stichting Lezen. Hiermee hebben deze scholen extra ondersteuning gekregen op het gebied van leesbevordering.

VoorleesExpress

In gemeente Waddinxveen is er in 31 gezinnen voorgelezen. In 15 gezinnen is het een voorleestraject afgerond en in 16 gezinnen loopt het door in 2025. De betrokken toeleiders zijn de peutergroepen Groenoord en Park Triangel, De Regenboog, de Koning Willem Alexanderschool, Theo Thijssen, Enver en GGD. In 6 gezinnen hebben de ouders zich na de afsluiting van de VoorleesExpress aangemeld bij het Taalhuis om beter Nederlands te leren lezen, spreken, luisteren of schrijven.

In gemeente Zuidplas zijn 26 voorleestrajecten afgerond in 2023. In 25 gezinnen is gestart met een traject. Deze zijn nog niet afgerond maar lopen door in 2024. In een gezin heeft de moeder zich aangemeld bij het Taalhuis. Een aantal moeders had al taalles bij de Bibliotheek.

De voorlezers geven in de VoorleesExpressapp aan dat:

- 18 % van de ouders doorverwezen is naar ander aanbod;
- 43 % heeft aangegeven zijn basisvaardigheden te willen vergroten;
- 87 % van de ouders meer ondersteunende taalactiviteiten thuis doen;
- 32% van de gezinnen heeft taalstimuleringsactiviteiten een vaste plek in het gezin gegeven;
- 59 % van de gezinnen doorloopt het traject goed, maar bij deze gezinnen twijfelt de voorlezer of dit blijvend zal zijn;
- 87% van de kinderen heeft, volgens de voorlezer, meer zelfvertrouwen;
- 62% van de kinderen is, volgens de voorlezer meer gaan praten;
- 100% van de gezinnen heeft, volgens de voorlezer, meer plezier gekregen in (voor)lezen.

Gezinsaanpak

Niet ieder kind heeft gelijke kansen, waar de wieg staat bepaalt mede welke kansen een kind heeft. Zo beginnen kinderen die uit een taalintensief gezin komen aan de basisschool met 3000 woorden, terwijl kinderen uit zwijgzame gezinnen dezelfde start maken met 1000 woorden.

“Bedankt voor het leuke voorleesmoment. De kinderen hebben genoten!”

Klant Waddinxveen

Ambities 2025

Er is gekozen om de dienstverlening grotendeels te richten op basisscholen met een Bibliotheek op School en BoekStartlocaties. Door de structurele samenwerking op het gebied van leesbevordering en digitale geletterdheid is op deze locaties het meeste effect te behalen. In 2025 worden nog enkele nieuwe Bibliotheken op School en BoekStartlocaties geopend. Met de stimuleringsregelingen doorontwikkeling kunnen we meer maatwerk leveren op de locaties van scholen die hiervoor volgens de Stichting Lezen in aanmerking komen.

Naast de verplaatsing van focus van kwantiteit naar kwaliteit, zullen de werkzaamheden van de leesconsulenten gaan veranderen, van uitvoerend en ondersteunend, naar een meer begeleidende rol door middel van de expertise die de leesconsulenten hebben binnen de verschillende onderwijsorganisaties.

Bereslim en andere (digitale) middelen worden ingezet op BoekStartlocaties om op een digitale manier leesvaardigheid in te slijten, met als doel leescultuur thuis te bevorderen.

In het najaar van 2024 is de pilot ‘ouderbetrokkenheid op de peutergroep’ uitgevoerd. Via dit project wordt de betrokkenheid van ouders bij de taalontwikkeling van hun peuters vergroot. Dit project wordt in 2025 ook op andere VVE locaties uitgerold.

Een leven lang leren, basisvaardigheden en digitale inclusie

Nieuw in 2024

In het jaar 2024 is er op de eerste plaats gestart met 'Taal op de werkvloer'. Deze vraag kwam vanuit de MVL group in Waddinxveen. Vijf geïnteresseerde medewerkers krijgen daar nu taalles. Op de tweede plaats is er hard gewerkt aan de 'Gezinsaanpak' en de 'Pilot ouderbetrokkenheid', in samenwerking met het team Educatie. Tenslotte is het Digi-Taalhuis van de Bibliotheek aanwezig geweest bij een aantal evenementen en heeft zelf ook een aantal evenementen georganiseerd.

WEB-gelden projecten

Met behulp van de WEB-gelden zijn er in 2024 een groot aantal cursussen uitgevoerd. Het gaat hierbij om de Nederlandse taalcursus, diverse taalbijeenkomsten (Zomerschool, Leeskring, Taalcafé, Breihuis en Voor Jou en Je Kind!) en een gevarieerd aanbod computercursussen. Het aantal cursisten blijft dynamisch en verschilt sterk per activiteit. Het vinden van vrijwilligers voor de uitvoering van de cursussen blijft een punt van aandacht.

NT1-projecten

Het aantal NT1 cursisten dat hulp vraagt bij de Bibliotheek loopt steeds verder op. De hulpvragen lopen sterk uiteen, voor iedere NT1-cursist wordt maatwerk geleverd. Daarnaast liep er een aantal camouflagetrainingen en werd er door diverse campagnes gewerkt aan het werven van de lastig bereikbare NT1-doelgroep.

Medewerkers, cursisten en vrijwilligers

Het Digi-Taalteam bestond in 2024 uit zes medewerkers, aangestuurd door een lid van het Managementteam. De uitvoering van de activiteiten ligt voor een groot gedeelte in de handen van vrijwilligers. Alle vrijwilligers zijn in het bezit van een VOG en worden getraind middels een training van Stichting Lezen & Schrijven. Via de maandelijkse nieuwsbrief worden zij door het team op de hoogte gehouden van wat er speelt. De meeste vrijwilligers zijn wekelijks aan het werk als individueel taalcoach. De vraag van cursisten naar deze vorm van begeleiding is groot en ook in 2024 weer flink gegroeid.

Samenwerkingspartners en netwerkbijeenkomsten

In 2024 zijn de contacten met huidige netwerkpartners weer aangehaald. Daarnaast is ook het gesprek met eventuele nieuwe partners aangegaan. Alle partners worden op de hoogte gehouden van de activiteiten van het Digi-Taalhuis via de nieuwsbrief. Het Digi-Taalhuis heeft in 2024 vier netwerkbijeenkomsten georganiseerd, waarin onder andere is gewerkt aan de gezinsaanpak en eenvoudig communiceren. De Taalhuiscoördinator sluit ook aan bij externe netwerkbijeenkomsten in de diverse gemeenten. Het voordeel van deze bijeenkomsten is dat de lijnen kort blijven, waardoor iedereen elkaar goed kan vinden. Tot slot wordt alle partners van het Digi-Taalhuis de training 'Herkennen en doorverwijzen' aangeboden. Na het volgen van deze training weet je wat laaggeletterdheid is, welk effect het heeft op het dagelijks leven van mensen en aan welke signalen je het kunt herkennen. Je krijgt informatie over het doorverwijzen naar geschikt aanbod, mét handvatten hoe je het gesprek hierover aan kunt gaan. In 2024 is deze training 13 keer gegeven aan 152 deelnemers.

Collectie

Het afgelopen jaar is er in de taallessen voor het eerst een heel kalenderjaar gewerkt met lesboeken op verschillende niveaus, om de cursisten nog beter in een doorlopende leerlijn te begeleiden in het leren van de Nederlandse taal. Ook is er een abonnement op de Startkrant afgesloten: een krant met artikelen in eenvoudige taal, die het lezen en duiden van actuele gebeurtenissen toegankelijk maakt voor volwassen NT1- en NT2 leerders. Landelijk krijgt het thema 'gecijferdheid' steeds meer aandacht, als onderdeel van de basisvaardigheden. Dit heeft in de collectie een plekje gekregen, in de vorm van boeken, methodes en allerlei concrete rekenmaterialen.

Ambities 2025

In 2025 wordt er op de eerste plaats gewerkt aan de profilering van het Digi-Taalhuis. Daarbij zal er veel aandacht zijn voor de gezinsaanpak. Het contact met en de monitoring van vrijwilligers en cursisten zal worden geïntensiveerd. Tot slot worden de Taalmeterdagen een vast onderdeel van de jaarplanning.

Dit was een korte samenvatting van het jaarverslag van het Digi-Taalhuis. Benieuwd naar meer? Scan dan de QR-code en lees het volledige verslag!

Programmering cultuur

Culturele lezingen, in samenwerking met partners

Er zijn in het jaar 2024 weer diverse culturele lezingen georganiseerd. Samen met partners Boekhandel Burger, Wadwijzer en Cultuurhuys de Kroon in Waddinxveen, Het Evertshuis en The Read Shop Karssen in Bodegraven en Boekhandel Burger en Dorpshuis Swanla in Zevenhuizen. De Bibliotheek heeft de volgende schrijvers mogen ontvangen: Esther Blaazer, Suzanne Jansen, Jaap Robben, Pepijn Keppel, Splinter Chabot, Charles Groenhuijsen, Annemarie Geerts, Geert Kimpen, Adriaan van Dis en Ellie Lust. Ook verzorgde Cees Muusse een reeks van culturele lezingen in de Bibliotheek in Nieuwerkerk aan den IJssel.

**“Voor de workshop
had ik een neutraal
gezicht en na de
workshop merk ik dat
ik automatisch een
glimlach op m'n
gezicht heb.”**

**Deelnemer Workshop
Lachen**

Ambities 2025

In het jaar 2025 is de ambitie om de culturele programmering uit te breiden en naast culturele lezingen ook andere culturele activiteiten aan te bieden. Denk aan poëzie, leesclubs en het aanbieden van workshops waar deelnemers op een laagdrempelige wijze kunnen kennismaken met kunstvormen. Het streven is om het aantal bezoekers aan culturele activiteiten uit te breiden en meer en diversere activiteiten aan te bieden. Daarnaast breiden we de programmering uit, door niet alleen culturele activiteiten aan te bieden, maar ook activiteiten op het gebied van ontmoeting & debat en (digitaal) burgerschap. De Bibliotheek biedt een plek waar bewoners gelijkgestemden ontmoeten maar ook bewoners met andere perspectieven en meningen. Denk hierbij aan gespreksavonden, samen leesgroepen en gezamenlijke maaltijden. Wij zoeken zoveel mogelijk de verbinding met lokale partners en inwoners bij het organiseren van de activiteiten. Ook is het streven om buiten de bibliotheek zichtbaarder te zijn en activiteiten op andere locaties aan te bieden.

De zeven vestigingen

	1 Bodegraven	2 Reeuwijk	3 Waarder	4 Nieuwerkerk	5 Moordrecht	6 Zevenhuizen	7 Waddinxveen	Totaal
Inwoners	19.745	11.130	1.665	23.275	9.040	10.270	34.000	109.125
Bezoekers	75.469	25.464	2.239	48.640	25.155	10.823	124.361	312.151
Leden	4.567	1.062	126	2.659	996	1.451	7.402	26.508
2023	4.250	1.026	101	2.487	974	1.365	6.599	16.802
2022	3.949	991	106	2.358	964	1.374	5.709	15.628
% leden	21.1%	9.5%	3.4%	11.4%	11.0%	9.3%	21.8%	
Uitleningen Incl. verlengingen	130.749	29.024	7.218	73.502	23.595	44.695	192.496	597.758
2023	132.756	31.266	6.813	78.196	24.634	46.399	190.730	510.794
2022	137.457	29.627	6.732	81.672	22.575	44.231	189.845	583.372
Reserveringen	15.731	3.351	1.874	7.504	2.397	5.667	25.676	62.200
2023	15.818	3.810	1.242	7.657	2.136	5.646	23.906	60.215
2022	16.084	3.496	1.263	7.790	2.050	4.787	22.076	57.546
Openingstijden	43.5	20.5	5	43.5	17	21	43.5	194

De drie gemeenten

	Bodegraven Reeuwijk	Zuidplas	Waddinxveen	Totaal
IDO-vragen	407	163	709	1279
2023	130	128	328	586
2022	71	108	346	525
Bibliotheek op School • Leerlingen • Uitleningen	12 • 1.964 • 38.840	7 • 2.829 • 30.418	9 • 3.452 • 27.221	28 • 8.245 • 96.479
2023	10 • 1.727 • 34.386	9 • 3.307 • 31.696	5 • 1.428 • 20.486	24 • 6.192 • 86.568
2022	10 • 1.622 • 30.639	9 • 2.500 • 26.635	6 • 1.293 • 13.959	25 • 5.415 • 71.233
Boekstart locaties	10	6	7	23
2023	7	7	4	18
2022	4	2	6	12

De digitale Bibliotheek

	Digital Only abonnement	Ebook abonnement	Bieb-App leden	Uitleningen e-books	Uitleningen luisterboeken
2024	122	2625	431	38.726	17.321
2023	80	2359	344	35.790	14.076

Medewerkers en vrijwilligers

	2024	2023	2022
Medewerkers	38 24,6 FTE	31 19,1 FTE	32 18,9 FTE
Vrijwilligers	342	388	315

Bezoekers activiteiten

	2024	2023	2022
Digi-Taalhuis	585	517	443
Programmering	658	425	376

	Unieke bezoekers website	Volgers Facebook	Volgers Instagram	Volgers LinkedIn	Volgers X
2024	17.602	1.200	689	389	1.301
2023	18.316	1.243	625	353	1.414
2022	37.906	1.192	567	305	1.473

De Bibliotheek
online

www.bibliotheekdegroenevenen.nl/jaarverslag